

คำนำ

มีคำกล่าวไว้ในที่หลายแห่งว่า "การเรียนประวัติศาสตร์รัสเซีย ก็คือการเรียนประวัติศาสตร์โลก" ผู้เขียนเห็นด้วยในแง่ที่ว่าได้มีการอ้างถึงเหตุการณ์หลายตอนในประวัติศาสตร์ของรัสเซียโดยเฉพาะที่กลายเป็นเสมือนการผูกเงื่อนที่ไม่มีมีการแก้ด้วยวิธีการอันละมุนละม่อม นอกจากจะต้องใช้วิธีการรุนแรงคือการปฏิวัติ อันได้เกิดขึ้นจริงแล้วในเหตุการณ์ปฏิวัติเมื่อปี ค.ศ. 1917 แต่เงื่อนทั้งหลายอย่างนั้นก็ก่อให้เกิดเหตุการณ์หรือผลสำคัญในประวัติศาสตร์นั้นมีหลายกรณี เราอาจจะสนใจเหตุการณ์หลายอย่างที่น่าสนใจไปสู่อุบัติการณ์ปฏิวัติใหญ่เมื่อปี ค.ศ. 1789 ในฝรั่งเศส เราอาจจะต้องเรียนรู้รายละเอียดหลายประการเกี่ยวกับข้อมูลทางประวัติศาสตร์ของอัฟริกาเพื่อได้เข้าใจสถานการณ์ที่เป็นอยู่ปัจจุบัน การเรียงข้อมูลต่าง ๆ ตลอดจนรายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์ในภูมิภาคหลายส่วน ทั้งหมดเหล่านั้นเมื่อนำมาประมวลกันก็จะเป็นเรื่องราวของโลก ดังนั้น การที่จะอ้างว่าเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งสำคัญจนเป็นส่วนที่จะผลักดันให้โลกเป็นไปตาม "ความแรง" ของเหตุการณ์นั้นอันเดียวจึงเป็นการไม่ถูกต้องเสมอไป การเขียนประวัติศาสตร์รัสเซียฉบับนี้ สิ่งที่ผู้เขียนต้องการที่สุดก็คือ "ความใจกว้าง" ไม่ต้องการให้ผู้อ่านผูกใจอยู่เฉพาะว่าเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งสำคัญอยู่เพียงนั้น การให้ความสำคัญกับเรื่องอื่นกับคนอื่นบ้าง จะทำให้เราหูกว้าง ตากกว้าง ซึ่งจะมีผลคือทำให้ "ใจกว้าง" ไปด้วย

ผลหลายอย่างเกิดขึ้นด้วยเหตุในประวัติศาสตร์ของรัสเซียอาจจะเป็นผลทางด้านการเมือง สังคม เศรษฐกิจ และแม้แต่สถาบันชั้นสูงของรัสเซีย ก็มีผลอยู่เป็นอันมาก แต่นั่นคือ "คุณลักษณะเฉพาะ" ของรัสเซีย การศึกษาหรือการที่จะนำเรื่องราวมาประยุกต์ จึงไม่น่าจะละทิ้ง "คุณลักษณะเฉพาะ" ของประเทศเราด้วย และนั่นคือความหวังของผู้เขียนที่ต้องการให้นักศึกษาศึกษาเนื้อหาที่ได้รวบรวมมาน้อย่างละเอียด ใช้วิจารณ์อย่างรอบคอบ แล้วนักศึกษาก็จะได้ภาคภูมิใจในตัวเองว่า ได้ศึกษาแล้วซึ่งเหตุการณ์ส่วนหนึ่งซึ่งมีความสำคัญไม่น้อย ทั้งยังเป็นเรื่องราวของชาติอภิมหาอำนาจซึ่งมีบทบาทและมีอิทธิพลอย่างยิ่งในการกำหนดตาเดินมหากרקการ เมืองของโลกในปัจจุบัน

รศ. อัญญา โกมลกาญจน